

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА
ЗА ДЕЦАТА

Изх. № 85 / 14.04.2025 г.

П О З И Ц И Я

ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РБ

ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ГРОЗДАН КАРАДЖОВ
МИНИСТЪР НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА

ДАНИЕЛ МИТОВ
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ИВАН ИВАНОВ
МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

Д-Р ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

ДОЦ. Д-Р СИЛВИ КИРИЛОВ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ИНЖ. ЙОРДАН ВЪЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“

МАЛИНА КРУМОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА“

Д-Р ТЕОДОРА ИВАНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

Относно: *Закрила на живота и здравето на децата в пътното движение*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ И РЪКОВОДИТЕЛИ НА РЕСОРНИ ИНСТИТУЦИИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ,**

Отправляме настоящата позиция до Министерския съвет, Народното събрание на Република България и отговорните ресорни институции по повод трагичната смърт на Сияна – поредното дете, станало жертва в пътното движение.

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

България продължава да демонстрира неспособност да осигури ефективна закрила на здравето и живота на децата на пътя. Броят на тежко ранените и загинали деца по пътищата остава висок. По статистика на МВР, публикувана на основание Наредба № 81213-194 от 21 февруари 2019 г., през 2024 г. на територията на България в ПТП са пострадали 1270 деца. От тях 13 са загубили живота си (5 от които – като водачи на МПС, а 8 - като пътници). МТС, МРРБ, МВР, МП, МОН, МЗ, АПИ, ДАБДП и общините продължават да оперират без ефективен обмен на информация или обща визия за действие по отношение на гарантирането здравето и живота на децата в пътното движение.

Не се наблюдават съществени подобрения в системното обезопасяване на рискови участъци, въпреки високите разходи за текущ ремонт и поддръжка, а добрите примери за намалели ПТП след прилагане на определени мерки, например поставяне на ограничителни колчета между платната, остават малко. Комбинацията от лоша пътна инфраструктура, неправилна организация на движението, несъобразена скорост, чувство за безнаказаност сред водачите и отсъствие на ефективен институционален контрол създава среда, в която детските животи ежедневно са изложени на риск. Реалното налагане и събираемостта на санкциите за нарушители на правилата на пътя, които директно застрашават живота на други участници в движението, са недостатъчно ефективни. Самите санкции не представляват сериозна финансова тежест за водачите и нямат търсения възпиращ нарушенията ефект. Беседите и информационните кампании, целящи превенция, са насочени предимно към повишаване информираността за правилата на пътя чрез ограничени занимания в училище, с особен фокус върху помалките ученици. Те често се провеждат без достатъчен обхват и последователност, както и без адаптиране към възрастта и контекста на децата.

Както посочихме в мониторинговия доклад на НМД „Бележник 2024 г.“, продължават и хроничните проблеми в съдебната медицина, които рефлектират пряко върху качеството и бързината на наказателния процес срещу причинители на телесни повреди и смърт на пътя. Министерството на правосъдието не лицензира съдебните медици и не води специализиран регистър; липсват адекватни механизми за санкция и контрол в случаи на неверни и необективни експертизи; съдебните лекари работят при крайна липса на ресурси, като броят им понастоящем е не повече от 65 за цялата страна, по данни на Българското дружество по съдебна медицина. Този ключов проблем за обективното разследване и качествено съдопроизводство е известен от години, но остава трайно negliжиран от държавата, задълбочаващ се и нерядко препятстващ правораздаването в случаи на инциденти с деца в пътното движение.

Загубата на дете на пътя не е статистика, а провал на системата, който изисква обща реакция на всички отговорни институции. Настояваме за спешни, координирани и устойчиви мерки за опазване на живота и здравето на всички деца в пътното движение. Национална мрежа за децата призовава Министерския съвет да предприеме действия за създаване и прилагане на цялостна национална политика за пътна безопасност на децата, включваща ясно разпределени отговорности между институциите, регулярен обмен на данни и максимална отчетност. Настояваме за цялостно обезопасяване на рискови участъци,

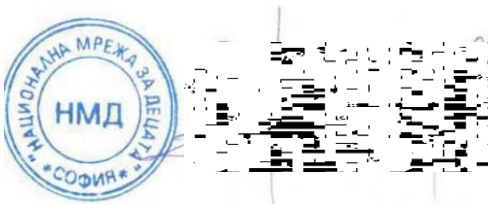
НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

законодателни промени за ефективен контрол, както и устойчиви образователни програми, съобразени с възрастта и средата на децата. Отново настояваме мерките за подобряване на безопасността на всички участници в движението да бъдат насочени директно към водачите, да се води регистър на водачите с рисков поведение и да се нормират пропорционални санкции срещу тях. Апелираме да бъде прекратен продължаващият регрес в съдебномедицинската дейност в България и да се изгради Институт по съдебна медицина като централизирана независима структура за съдебномедицинска и друга експертна дейност, която да принадлежи административно към МП и да обслужва органите на МВР и правораздаването.

В тази връзка напомняме, че на 15.05.2025 г. предстои излизане от печат на 14-ото издание на мониторинговия доклад „Бележник“ за прогреса на държавата в грижите за децата и подкрепата към семействата. НМД изразява готовност да представи на институциите и народните представители конкретни препоръки от доклада по тази и други теми, касаещи закрилата на живота, здравето и благосъстоянието на децата.

Национална мрежа за децата (НМД) е обединение на над 130 граждански организации и правозащитници, които работят с и за децата на България всеки ден. Само за 2024 г. организациите членове на Мрежата са подкрепили над 150 000 деца и 20 000 семейства.

С уважение,

Георги Богданов,
Изпълнителен директор
на Национална мрежа за децата

